

VIETE AKO SA CHRÁNIŤ PRED BLESKOM?

V letných obdobiach nie sú búrky ničím nezvyčajným. Búrku a ňou súvisiace blesky však nie je dobré podceňovať. Aj keď je výskyt priameho zásahu blesku do človeka zriedkavý, väčšinou končí tragicky. Existuje rad možností ako sa chrániť pred bleskami a znížiť tak riziko úrazu. Ak človek pozná pravidlá, ako sa správať v prírode počas búrky, môže znížiť riziko ohrozenia až na minimum.

„LIETAVA 28. mája 2012 (WEBNOVINY) – Na Lietavskom hrade neďaleko Žiliny zasiahol blesk dvoch cyklistov, momentálne sú mimo ohrozenia života“.

Ilustračné foto

Búrka a človek vo voľnej prírode

Pri pobyte vo voľnej prírode je vhodné všímať si svoje okolie. A to predovšetkým formovanie mohutných búrkových mrakov, dusno a silnejúci vietor, vzdialené hrmenie a blýskanie. Vzdialenosť búrky od miesta pobytu je možno ľahko odhadnúť pomocou rýchlosti šírenia sa zvuku t. j. z časového intervalu medzi zábleskom a následným zahrmením. Svetlo sa šíri rýchlosťou 300 000 km/s, teda je 900 000 krát rýchlejšie než zvuk, ktorý sa šíri rýchlosťou 330 m/s (0,33 km/s). Vzdialenosť búrky si teda ľahko zistíme. Keď zbadáme blesk, začneme počítať sekundy, pokiaľ nebudeme počuť hrom. Jedna sekunda predstavuje 330 metrov, tri sekundy predstavujú 1 km. Hrom je počuť na vzdialenosť cca 20 km. Ak do 30 sekúnd počuť hrmenie od záblesku, predstavuje to vzdialenosť búrky od nás cca 10 kilometrov. Pri rozdieli do 10 sekúnd je búrka už nebezpečne blízko, no i pri intervale od 10 do 20 sekúnd je situácia už nebezpečná.

Už pri prvých príznakoch blížiacej sa búrky je potrebné prerušiť všetky a aktivity, obmedziť pohyb v terénoch ako sú hrebene hôr, opustiť vodnú plochu, vyhľadať vhodný úkryt a v prípade väčšej skupiny sa rozptýliť v priestore (min. 5

m od seba). Okrem toho je nutné opustiť voľné priestranstvo, na ktorom sme najvyšším bodom, vyhýbať sa osamelým stromom, vyhliadkovým vežiam a stĺpom nadzemného vedenia. Naopak je potrebné v rýchllosti vyhľadať priehľbinu v otvorenom priestranstve alebo hustý les. Počas búrky je treba vypnúť rádiá, mobily, GPS prístroje a vložiť ich do stredu batohu. Do bezpečnej vzdialenosti by sa mali odložiť aj všetky elektricky

vodivé predmety. Keď nás búrka zastihne v lese, vyhliadneme si menší strom a vo vzdialenosti od kmeňa cca 2 m v podrepe s nohami pri sebe prečkáme búrku. V prípade možnosti sa snažíme nohy odizolovať od zeme alebo mať so sebou čo najmenšiu plochu. Počas búrky sa treba vyhýbať chôdzi, jazde na motocykli a bicykli a pod., plávaniu vo vode a používaniu dáždnika.

Čo robiť počas búrky v budove

Pokiaľ sú budovy vybavené ochranou pred bleskom a prepätím podľa najnovších technických poznatkov, nepredstavujú blesky v zásade žiadne nebezpečenstvo pre človeka ani pre inštalované technické zariadenie. Počas búrky je vhodné vytiahnuť sieťové a anténne a dátové vidlice zo zásuviek hlavne drahých elektronických prístrojov (televízne prijímače, audio prístroje, počítače a pod.), nedotýkať sa kovových a vodovodných potrubí, pri tečúcej vode. Počas búrky je veľmi nebezpečné zdržiavať sa v blízkosti zvodov bleskozvodov a pod previslou časťou objektu.

Búrka pri jazde motorovým vozidlom

Automobil je podobne ako lietadlo „prototypom“ Faradayovej kletky, ktorá poskytuje vnútornej posádke určitú ochranu pred zásahom blesku. Nemusí tomu byť tak vždy. Nebezpečenstvo jazdy v búrke môže byť aj nepriame, môže vás ohroziť spadnutý strom na ceste, oslnenie prudkým zábleskom výboja, ohlušenie hromu. Dôležité je dávať si pozor pri prejazde križovatkou alebo cez železničné priecestie, kedy môže byť signalizácia poškodená zásahom blesku.